

عنوان درس : بهداشت پرتوها

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲- واحد نظری - ۱- واحد عملی

پیشنبه : فیزیک اختصاصی ۱ و ۲

هدف : آشنایی با پرتوهای یونسانز در محیط کار، روشاهای ارزشیابی و کنترل آنها در محیط کار، آشنایی با پرتوهای غیریونسانز در محیط کار، روشاهای ارزشیابی و کنترل آنها در محیط کار

رئوس مطالب : (نظری ۳۴ ساعت)

- مقدمه و تاریخچه پرتوها در محیط
- ساختمان اتم، مروری بر مدل های اتمی - ایزوتوپ ها - انرژی هسته ای - مروری بر مدل های هسته - واحد جرم اتمی - رابطه ماده و انرژی - پایداری هسته ها - کمیت انرژی پرتو زایی - مواد پرتو زای طبیعی و مصنوعی - نیمه عمرها - فعالیت - عمر متوسط - یونسانز
- انواع پرتوها : پرتوهای یونسانز - غیریونسانز - پرتوهای ذره ای - پرتوهای الکترومنغناطیسی - شکافت و گدافت هسته ای - راکتورها - برخورد پرتوهای یونسانز با ماده - فتوالکترون - کمپتون - جفت سازی یون - کمیت ها و واحدهای پرتوهای یونسانز - انتقال انرژی خطی ماده (LET)
- کاربرد پرتوهای یونسانز و مواد پرتوزا در صنعت، برشکی و کشاورزی
- جنبه های بهداشتی پرتوهای یونسانز : اثرات مستقیم و غیرمستقیم - صدمات ناشی از پرتوهای یونسانز - برآورده مخاطرات احتمالی، فلسفه حفاظت در برابر پرتوهای یونسانز (ALARA) - دز مجاز - حفاظت در برابر پرتوگیری خارجی - عوامل مؤثر در حفاظت در برابر پرتوهای خارجی - اصول طراحی حفاظت پرتوهای یونسانز : انتخاب مواد حفاظتی و محاسبات ضخامت حفاظت
- حفاظت در برابر پرتوگیری داخلی - دز معادل مؤثر - حد مجاز ورود (استنشاق مواد پرتوزا ALE به بدن)
- دستگاههای اندازه گیری پرتوهای یونسانز - روشاهای استاندارد اندازه گیری پرتوهای یونسانز
- طیف امواج الکترومنغناطیسی غیریونسانز، میدانهای الکتریکی، میدانهای مغناطیسی، امواج رادیوفرکانس، امواج ELF، پرتوهای UV و IR و لیزر
- کاربرد پرتوهای غیریونسانز الکترومنغناطیسی در محیط کار
- امواج مکانیکی غیریونسانز (فراصوت، فروصوت)
- کاربرد پرتوهای فراصوت و فروصوت و مواجهه های شغلی با این پرتوها
- جنبه های بهداشتی پرتوهای غیریونسانز
- حدود مجاز پرتوهای مختلف غیریونسانز و میدانهای الکتریکی و مغناطیسی
- دستگاههای اندازه گیری پرتوهای غیریونسانز
- روشاهای استاندارد و اندازه گیری پرتوهای غیریونسانز
- مقررات حفاظتی در برابر پرتوهای غیریونسانز

عملی : (۳۴ ساعت)

- آشنایی با دستگاهها اندازه گیری پرتوهای یونسانز
- انجام آزمایشات مرتبط با موضوعات درس
- انجام بازدید از واحد حفاظت در برابر اشعه سازمان انرژی اتمی ایران

منابع:

- ۱- آشنایی با فیزیک بهداشت از دیدگاه پرتوشناسی
- ۲- مبانی فیزیک پرتوها و پرتوزایها، دکتر حسن پرنیان پور

3-Introduction to Health Physic, Berman Cember
4- Nonionizing Radiation

شیوه ارزشیابی:

- %۱۵ - ارائه فعالیتهای آزمایشگاهی و نتایج
- %۱۵ - امتحان عملی در پایان ترم
- %۷۰ - امتحان تئوری میان ترم و پایان ترم

